2023-04-14

PERSBERICHT

Links: Infografieken NBB.Stat Algemene informatie

Financieel vermogen van Belgische particulieren is met 94,5 miljard euro gedaald in 2022

- **De financiële activa van Belgische particulieren namen in 2022 af door de dalende beurskoersen en de stijgende rente**
- **Particulieren belegden vooral in beleggingsfondsen en overige deposito's**

Het netto financieel vermogen van de Belgische particulieren bedroeg eind 2022 € 1 136,3 miljard. Dat is € 94,5 miljard lager dan het niveau van eind 2021.
De financiële activa van de particulieren daalden in 2022 met € 78,2 miljard, een afname hoofdzakelijk veroorzaakt door de dalende beurskoersen en de oplopende interestvoeten. Zo liepen de waardeverminderingen voor de participaties van de gezinnen in beleggingsfondsen op tot € 40,2 miljard. Ook de genoteerde aandelen van de particulieren kenden door de baisse op de aandelenmarkten een waardevermindering van € 17,6 miljard in 2022. De stijgende rentecurve zorgde voor een sterke daling in de waarde (-€ 55,4 miljard) van de verzekeringsproducten. Deze rentecurve is een belangrijke factor in de waardering van de technische voorzieningen van levensverzekeringen en pensioenrechten.[1]Tot slot zorgde de stijgende rente ook voor een daling in de waarde van de schuldbewijzen (-€ 1,7 miljard).

Ondanks de waardeverminderingen bleven particulieren in 2022 investeren in beleggingsfondsen (+€ 10,9 miljard) en beursgenoteerde aandelen (+€ 3,4 miljard). Verzekeringsproducten werden daarentegen verkocht in 2022 (-€ 5,2 miljard). De investeringen in zichtdeposito's (+€ 0,2 miljard) en de gereglementeerde spaardeposito's (+€ 0,1 miljard) bleven op niveau in 2022, terwijl de overige deposito's duidelijk een stijging vertoonden (+€ 8,1 miljard). Dit komt voornamelijk door het succes van de termijnrekeningen die in 2022 een hoger rendement aanboden. Opmerkelijk, voor het eerst sinds 2011 investeerden de particulieren opnieuw in schuldbewijzen (+€ 0,9 miljard).

De financiële verplichtingen van de particulieren stegen in 2022 met € 16,3 miljard tot een uitstaand bedrag van € 341,7 miljard, hoofdzakelijk door een toename van de hypothecaire kredieten (+€ 16,2 miljard).

[1] Meer uitleg in de methodologische toelichting.

Methodologische toelichting.

In 2022 daalde de waarde van de verzekeringsproducten onder invloed van de stijgende rente. De activa die de particulieren bezitten in de vorm van verzekeringsproducten vinden hun tegenpost in de passiva 'technische voorzieningen' van de verzekeringsmaatschappijen. De waardering van de technische voorzieningen van de levensverzekeringen en pensioenrechten is sterk afhankelijk van de evolutie van de rentecurve. Deze rentecurve wordt gebruikt om de toekomstige verplichtingen van de verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen ten opzichte van de verzekeringnemers te actualiseren. Een stijging (daling) van de rentecurve betekent hierdoor een daling (stijging) van de waardering van de technische voorzieningen.

De waarde van de technische voorzieningen vindt men terug in de rapporteringen volgens Solvency II[2] van de verzekeringsinstellingen. Deze waarde is de actuele waarde, rekening houdend met de rentecurve zoals deze wordt gepubliceerd door EIOPA[3], van de toekomstige nettoverplichtingen van de verzekeringsondernemingen ten opzichte van de polishouders. Het houdt rekening met alle toekomstige kasstromen die nodig zijn om alle verplichtingen gedurende de looptijd van de contracten af te wikkelen.

Deze methodologie is in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010)[4]. Het ESR 2010 stelt immers: "De voor levensverzekerings- en lijfrenterechten geregistreerde bedragen vertegenwoordigen de reserves die nodig zijn om aan alle verwachte toekomstige aanspraken te voldoen." De verzekeringsproducten zijn bijgevolg financiële activa die de toekomstige rechten van de particulieren ten aanzien van de verzekeringsinstellingen uitdrukken. Deze activa kunnen door de particulieren heel moeilijk op korte termijn te gelde gemaakt worden. Daarom verschillen de levensverzekeringen en pensioenrechten sterk van andere financiële instrumenten, die een grotere liquiditeit vertonen.

[2] Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009.
[3] Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen.
[4] Verordening (EU) Nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013.

VERLOOP VAN HET NETTO FINANCIEEL VERMOGEN VAN DE PARTICULIEREN OVER 2022

(in € miljard)

Financiële instrumenten	Uitstaande bedragen op 31 december 2021	Financiële transacties van 2022	Andere stromen[1]	Uitstaande bedragen op 31 december 2022
Financiële activa	**1 556,1**	**21,4**	**-99,6**	**1 478,0**
Biljetten en munten	33,7	2,7	0,0	36,5
Zichtdeposito's	108,3	0,2	0,9	109,4
Gereglementeerde spaardeposito's	295,7	0,1	0,0	295,7
Overige deposito's	38,6	8,1	-0,5	46,3
Vastrentende effecten	28,3	0,9	-1,7	27,5
Beursgenoteerde aandelen	91,5	3,4	-17,6	77,3
Niet-beursgenoteerde aandelen en overige deelnemingen	330,2	0,7	14,8	345,6
Participaties in beleggingsfondsen	278,9	10,9	-40,2	249,6
Verzekeringsproducten	331,5	-5,2	-55,4	270,9
Diversen[2]	19,4	-0,3	0,1	19,2
Financiële verplichtingen	**325,4**	**16,4**	**-0,1**	**341,7**
Kortlopende leningen	8,3	0,3	0,0	8,6
Hypothecaire leningen	276,6	15,5	0,7	292,8
Andere langlopende leningen	32,5	0,5	-0,8	32,2
Diversen[3]	8,1	0,1	0,0	8,2
Netto financieel vermogen	**1 230,7**	**5,1**	**-99,5**	**1 136,3**

Bron: NBB.

1 De andere stromen bestaan uit de prijs- en wisselkoersveranderingen. Ze omvatten tevens specifieke elementen zoals de herindelingen van transacties naar andere sectoren.
2 Bestaat uit de andere financiële instrumenten zoals zij zijn gedefinieerd door het ESR 2010, hoofdzakelijk de leningen, handelskredieten en transitorische posten, waaronder de inkohieringen van de overheid.
3 Bestaat uit de andere financiële instrumenten zoals zij zijn gedefinieerd door het ESR 2010, namelijk de overige deelnemingen, de handelskredieten en transitorische posten, waaronder de verschuldigde maar nog niet betaalde belastingen.